

Den nye Højskolesangbog er en anakronisme

Af Henrik Marstal, medredaktør af sangbogen 'Den Nye Sangskat', medlem af Kulturministeriets Kanonudvalget for Musik

Den 24. oktober udkommer den 18. udgave af Højskolesangbogen. Bogen udkom første gang i 1894 og har gennem det 20. århundrede været den måske vigtigste og mest identitetsbærende danske sangbog overhovedet. Det vil næppe blive tilfældet i det 21. århundrede, hvor de fælles værdier, som den ældre danske sangskat hyldede, i stort omfang er smuldret. At være dansk er nu et langt mindre entydigt og uproblematisk forehavende end i det Landbrugsdanmark, der affødte bogen, og som i ren form bestod frem til omkring 1960. Nogle hævder, at der dermed er pågået et beklageligt traditionstab. Andre trækker på skuldrene og henviser til, at der til gengæld er dukket en ny sangskat op inden for den dansksprogede populærmusik fra Cæsar over dansktopslagerne til Kim Larsen, Sebastian og Anne Linnet, som i helt anderledes grad lever i den kollektive bevidsthed og derfor udgør kernen i den danske sangskat i dag. Sangbogsudvalget bag den nye udgave af Højskolesangbogen har desværre slet ikke gjort sig den ulejlighed at overveje disse ting. I stedet for at forholde sig til, at fænomenet den danske sangskat er under stærk forandring i disse år, har udvalget ment, at der er brug for horder af flere sange skrevet i den gamle sangskatstradition. Af bogens 166 nye tiltag er hovedparten sådanne nyere og nyskrevne sange, som overvejende er fuldkommen ukendte, og som først skal kæmpe en hård kamp for at få en plads i den kollektive erindring. Mange af disse sange er sikkert rigtig gode - men det er ikke det afgørende i denne sammenhæng. Det afgørende er derimod, at de er kommet med på bekostning af de populærmusikalske sange. Indvendingerne mod at medtage disse sange kunne være, at de tekstligt såvel som musikalsk er for letbenede, og at de er tænkt som solosange og ikke som fællessange. Men det må understreges, at der findes en omfattende mængde blændende sange inden for rock, pop, folk, slagermusik og dansktopmusik, som helt og aldeles unddrager sig disse indvendinger.

Chancen for at medtage et tidssvarende repertoire, som i højere grad havde kunnet stimulere nutidige brugere og ikke blot traditionalisterne, er dermed forpasset. Det er dybt beklageligt, ikke mindst når man tænker på, at disse brugere blandt andet er de mange efterskole- og højskoleelever, der hvert år stifter bekendtskab med bogen for måske første gang i deres liv.

Resultatet er, at den nye udgave af Højskolesangbogen fremstår som en anakronisme. Den bekender sig til en reaktionær opfattelse af, hvad den danske sangskat er og bør være, og den afviser selvtilfredst og selvtilstrækkeligt de populærmusikalske sange, der kunne have givet bogen et langt mere vedkommende og nærværende præg. Det har altid været i Højskolesangbogens ånd at medtage sange, som allerede levede i den kollektive erindring, og som bidrog til den store fortælling om det at være dansker. Den ånd er meget svær at se videreført i den nye udgave. Faktisk er der slet ikke nogen grund til at anskaffe sig den nye udgave af Højskolesangbogen. Dens nye sange er for tilbageskuende i deres udtryk og for ukendte, og de ældre sange står jo i forvejen i den gamle 17. udgave fra 1989. Hvorfor ikke fortsætte med at bruge den?